

# ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ' — ΑΡΙΘ. 349

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1906

## ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΕΞΗΓΗΣΙΣ

Αἱ βουλευτικαὶ ἐνστάσεις εὐρίσκονται ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης.

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον σχολιάζοντες τηλεγράφημα τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος περὶ καταπαύσεως τῶν ἐρίδων πρὸς ἡσυχίαν τῆς πολυπαθοῦς Νήσου, ἐξεφράζομεν πάντα ἐνδοιασμὸν ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ συμβῇ τὸ καλὸν αὐτό.

Ἀνεγράφεμεν ὁμῶς εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον καὶ ὅτι πρὸ τῆς φωνῆς τῆς Πατρίδος ἰδείχθη πᾶσα καλὴ διάθεσις ὅπως μὴ προχωρήσῃ εἰς τὰ καθέκαστα ἢ ὑπὸθεσις τῶν ἐνστάσεων. Καὶ ταῦτα γράφοντες εὐρισκόμεθα τότε ἐν πληρεστάτῃ ἀκριβείᾳ.

Ἄλλ' ἀφ' ἐνὸς ἡ αὐστηρότης τοῦ Νόμου, ἀπαιτοῦντος τὴν ἐξωνύχησιν τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἐξ ἄλλου διάφοροι ἄλλοι λόγοι μὴ λείποντες εἰς τοιαύτας περιστάσεις, συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ προχωρήσῃ τὸ πρᾶγμα.

Τὸ μόνον τὸ ὅποιον τῶρα ἐπιβάλλεται εἰς πάντα, εἰλικρινῶς πονοῦντα τὸν τόπον, εἶνε νὰ συμβουλευθῇ καὶ νὰ εὐχεται ὅπως ἡ κομματικὴ ἀνησυχία μὴ αὐξήσῃ τοῦλάχιστον πέρα τοῦ σημείου εἰς τὸ ὅποιον ἔφθασεν, ὅπως μὴ ὀπισθοδρομήσῃ περισσόν ἢ κατὰστασις «τῆς πολυπαθοῦς ταύτης Νήσου».

## « Η ΡΩΜΗ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΣ »

### ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΑΡΘΡΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Με θερμότητα φιλελληνικὴν ἐμπνευσιν εἶνε γραμμένον ἐν ἔρθρον ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ U. de Nuzio, δημοσιευθὲν ὑπὸ τὸν τίτλον ἢ ἡ Ρώμη καὶ ἡ Ἑλλὰς εἰς τὸν «Ρωμαίων Παρατηρητὴν», τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Βατικανοῦ, ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τοῦ Βασιλέως Γεωργίου εἰς Ρώμην.

Ὁ εὐγλωττος ἀρθρογράφος ἀρχίζει μὲ τὰς σχέσεις τῶν δύο λαῶν ἀπὸ τῆς προϊστορικῆς ἐποχῆς, ὅτε κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ Ἀρκὰς Εὐ-ανδρὸς, φυγὰς ἐκ τῆς πατρίδος του, πολὺ πρὸ τοῦ Αἰνείου, ἐκτιζεν ἐν Ρώμῃ τὴν πόλιν Παλάτιον ἐξ ἧς ἔλαβε τὸ ὄνομα ὁ διάσημος Παλατίνος λόφος.

Ὁ ἀρθρογράφος, μὲ σπανίαν πρωτοτυπίαν καὶ ἀφέλειαν ὕφους ἀλλὰ καὶ σοφωτάτην ἐμβρίθειαν, ἐξακολουθεῖ ἐπὶ τῆς συσχέσεως τῶν δύο λαῶν κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους καὶ καταλήγει οὕτω:—

«Τέσσαρες αἰῶνες δουλείας ὑπῆρξαν λίαν οἰκτροὶ καὶ θλιβεροὶ διὰ τὸ ἀτυχὲς ἔθνος. Ἡ βαρβαρότης εἶχε νικήσῃ τὸν πολιτισμὸν ἀλλὰ δὲν εἶχε δυνήθῃ νὰ τὸν ἐκμηδενίσῃ καὶ φονεύσῃ, καὶ ἡ Ἑλλὰς ἀνέστη.

«Εἶνε μόλις 84 ἔτη ἀφ' ἧς κατέστη πάλιν ἐλευθέρη καὶ εἰς μὴ ἀναγινώσκονται αἱ περιγραφαὶ τὰς ὁποίας τῇ κάμνουν οἱ ἐπισκέπται αὐτῆς τοῦ πρώτου ἡμίσεως τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, εἶνε δύσκολον νὰ πεισθῇ τις ὅτι αἱ Ἀθῆναι ἐκεῖναι αἱ θαυμαζόμεναι σήμερον ἐπανεκτίσθησαν οὕτω ὡραῖαι ἐντὸς τῶσων ὀλίγων ἐτῶν, δὲν δύναται τις νὰ φαντασθῇ ὅτι τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν ζῶν ἐγὼ νὰ ἐπιδείξῃ ἐν οὕτῳ βραχεῖ διαστήματι χρόνου λαὸς ὅστις τὸσον εἶχε ταπεινωθῇ, ὅστις τὸσον εἶχε πάθῃ εἰς τὸν ὅποιον τὸσας θυσίας ἐστοίχισεν ἢ ἀνεξαρτησία.

«Καὶ μέγα μέρος τῆς θαυμασίας ταύτης ἐξελίξεως ἔσχεν ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Σεβαστοῦ Ἀνακτοῦ ὅστις σήμερον ἐπισκέπτεται τὴν ἡμετέραν Ρώμην, καὶ αὐτῷ ἀλη-

θῶς ὀφείλεται ἔπαινος παγκόσμιος καὶ δίκαιος ὅτι ἐγὼ μετὰ τοσαύτης συνέσεως καὶ ἱκανότητος κυβερνήσεως πεφωτισμένης νὰ ὀδηγήσῃ τὸν ἀναγεννηθέντα ἑλληνικὸν λαὸν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀναστάσεως τῆς δόξης.

«Αὐθόρμητος λοιπὸν καὶ εἰλικρινὴς εἶνε εἰς πάντας ἡ ἀγαλλίασις διὰ τὸ εὐτυχὲς γεγονός. Καὶ ἡ Ρώμη χειροκροτεῖ διότι εἶνε μνημῶν τῶν αἰσθημάτων τῶν πατέρων τῆς, τῶν ἐνδόξων παραδόσεων αἵτινες πρὸς τὰς Ἀθῆνας ἀδελφικῶς τὴν συνδέουσι, καὶ τὰς ὁποίας ἐν ἑαυτῇ ἐτι διατηρεῖ.

«Καὶ ἡ Ρώμη χειροκροτεῖ διότι εἰς τὸν βασιλικὸν ξένον θαυμάζει ἐκείνον ὅστις ἐν ἑαυτῷ περικλείει τοὺς ἀγῶνας ἔθνους ὅπερ ὑπῆρξεν οὕτω μέγα, ὅπερ εἰς τὸ ἡμέτερον μεγαλεῖον ἔσχεν οὕτω μέγα μέρος, καὶ ὅπερ μέγα θέλει πάλιν κατασταθῇ».

Καὶ τὸ ἄρθρον καταλήγει διὰ τῶν ἐξῆς γραμμῶν, μὲ κεφαλὰ ἑλληνικὰ γράμματα: Ζήτω ἡ Ἑλλὰς—Ζήτω ὁ Γεώργιος Α'. Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων.

## ΛΕΥΚΩΣΙΑ

### Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ

#### Ο ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΙ Η ΣΙΑ

Ἡ ἀρχὴ τῆς πρωτεύουσας τῆς Κύπρου, τῆς χαϊδευμένης Λευκωσίας, ἀρπύζεται ἀν' ὅχι εἰς τὰ βᾶθη τῶν αἰώνων εἰς τὰ σκότη ὁμῶς τῆς ἱστορίας. Τὸ πρῶτον δὲ ζήτημα πού γεννᾶται εἶνε πόθεν προέκυψε τὸ ὄνομα Λευκωσία, καὶ διατὶ δὲν ἐσώθη καμμιά παράδοσις περὶ αὐτοῦ.

Ὁ κ. Σίμος Μενάρδος εἰς τὸ ἀνέκδοτον εἰσέτι «Τοπωνυμικὸν τῆς Κύπρου» λύει βασιμῶτα τὸ ζήτημα, σχίζει τρόπον τινὰ τὰς νεφέλας διὰ νὰ ἐπιλάμψῃ ὁ ἥλιος καὶ φωτίσῃ τὴν καταγωγὴν τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως ταύτης.

Ἰδοὺ ὅσα γράφει, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀφῆρες μόνον τὰς λεπτομερείας τῶν πᾶραπομπῶν, ἐνῶ τὴν τελευταίαν παράγραφον μετέφρασα ἐλευθέρως ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ:—

«Μέχρι τοῦδε περιεκτικὰς καταλήξεις εἶδομεν σωθείσας τὴν -ων, τὴν -ους, τὴν -ουςα καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς -ουσία, καθὼς Τρεμιθοῦς, -θοῦσα, -θουσία.

«Ἀλλὰ πάσας ταύτας τὰς καταλήξεις εὐρίσκομεν ἀποδιδόμενας κατὰ διαφόρους μαρτυρίας εἰς τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ἥτις, ἀφανεστέρα πρότερον, ἀπὸ τῆς Φραγκοκρατίας διατελεῖ μέχρι σήμερον πρωτεύουσα τῆς Κύπρου· ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τοῦτο κοινῶς λέγεται Χώρα, δὲν ἀπέμεινεν ἀσφαλὲς λαϊκὴ παράδοσις τοῦ γνησιοῦ ὀνόματος αὐτῆς.

Τοῦτο φέρεται α') μὲν «Λευτεῶν» παρὰ Σωζομενῶ καὶ Νικοφόρῳ τῷ Καλλίστῳ, πάντως κατ' ἀντιγραφὴν, διότι ἀμφότεροι λαλοῦσι περὶ ἀρχιερέως Τριφυλλίου, τοῦ παρευρεθέντος εἰς τὴν α' Οἰκουμένην σύνοδον, ὡς ἐπισκόπου «Ληδίου, ἥτοι Λευτεῶνος». β') «Λευκουσία», κατὰ τὸ πάρισιον χειρόγραφον (τοῦ 1401) τοῦ Πτολεμαίου· καὶ γ') «Λευκουσία» πρῶτον μὲν κατὰ τὸν ἔκτον αἰῶνα παρὰ Ἱεροκλεῖ, 707,3 (Migne Ἑλλην. Πατρολ. τόμ. 113 σ. 151), εἶτα δὲ παρὰ Κωνστ. τῷ Πορφυρογεννήτῳ καὶ τῇ Ἀννῇ τῇ Κομνηνῇ, (Ἀλεξιάδος 9, 2, Bonnæ 431), καὶ ἐν τῇ βούλλᾳ τοῦ πάπα Ἀλεξάνδρου τοῦ δ' (1260, παρὰ Σάθα) εἰκοσιπεντάκις, τετράκις δ' ἐν ἀποσπάσματι κώδικος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τοῦ ιδ' αἰῶνος.

«Μεταγενεστέρα τούτων εἶνε ἡ γραφὴ «Λευκωσία» εὐρισκομένη πρῶτον παρὰ Μαχαιρᾶ, καὶ πιθανῶς κατὰ μίμησιν τοῦ φραγκικοῦ Nicosia, ἐνῶ ὁ Βουστρώνιος ἐξακολουθεῖ γράφειν «Λευκουσία».

Ἡ δὲ σήμερον κοινὴ γραφὴ Λευκωσία (διὰ τοῦ ω) εἶνε ἀποκύημα

τοῦ τοῦ αἰῶνος, ὅπου τὸ Λευκὸν.

Ἐπαναρχοῦνται εἰς τὸ «Λευκῶν» παρατηροῦμεν ὅτι τοῦτο προφανῶς νοσεῖ, διό ὁ Engel I, 192 ἐπρότεινε τὴν διόρθωσιν (ἐπίσκοπος) «Λευκῶν» ἢ «Λευκῶν». Παλαιογραφικῶς ὅμως τὸ ΤΕ δύναται νὰ συγχυθῇ πρὸς μόνον τὸ Κ, καὶ πᾶς θὰ συνομολογήσῃ ὅτι ἡ ὀρθὴ γραφή εἶνε «Λευκῶν».

Οὕτω δὲ διασφρατίζεται κάλλιστα ἡ ἔννοια τοῦ ὀνόματος «Λευκῶν» ὡς ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ «Λευκοῦσα» τοῦ Πτολεμαίου· λευκῶν, ὡς πευκῶν, ἐπὶ μανιέν ἄθροισμα λευκῶν, ἐπίσης δὲ καὶ «λευκοῦς» ἢ «λευκοῦσα», ὡς Σκιλλοῦς ἄθροισμα σκιλλῶν, καὶ Ριζοῦς ριζῶν (ἐν Θεσσαλίᾳ.)

Ὅπως δὲ ὁ Τρεμιθοῦς ἐλέγθη κατόπιν Τρεμιθουσία (Τρεμετουσία)· καὶ ὅπως Ἀμαθουσία ἐλέγτο ἢ περὶ τὸν Ἀμαθοῦντα χώρα, οὕτως ἐλέγθη καὶ Λευκοῦσία ἢ ὅλη περιοχή. Ὅμοιως, ἄκρα τῆς ἐν Θράκῃ Χερσονήσου ἐλέγτο Μιζουσία ὅπερ σημαίνει βεβαίως ἑκτασὶν πλήρη μιζῶν (δάμνων ἀκανθωδῶν) εἶνε δὴλ. ταῦτόν καὶ τὸ Μαζωτός.

Ὡς mot de la fin τῆς μακρᾶς ταύτης ζητήσεως παραθέτομεν καὶ τὴν μεσαιωνικὴν ἐτυμολογίαν, ἣν ἔσωσεν ἡ ἐκθέσις τοῦ Franc. Attar: «Τῆς ὁποίας (Λευκοῦσίας) ἡ ἀρχὴ ὑπῆρξεν ἀσήμαντος καθόσω, εἰς μόνος γέρον καλούμενος Λεῦκος κατῴκει μετὰ τῆς συζύγου ὀνομαζομένης Σία, ἀπὸ τῶν δύο δὲ τούτων προήλθε τὸ ὄνομα Λευκοῦσία, τὸ ὁποῖον κάποιος διὰ τὸ διορθῶσαι τὸ ἔκχευε Nicosia...» !!!

ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ

## Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

### ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ

(Ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία «Κυπρίου».)

Βράβια (Ρουμανίας), 12 Νοεμβρίου, 1906.

Ἐν χίον καὶ ὠραῖον ἀτμόπλοιοι τῆς Ρουμανίας, καλούμενον Imperatorul Trajan, ἀπὸ τοῦ ἐνδόξου αὐτοκράτορος τῆς Γῶμης Τραϊανῶ, ἐν αἷ Ρουμᾶνοι τιμῶσιν ὡς γενάρχην, εἶναι, ὡς φαίνεται, προωρισμένον νὰ υποδείξῃ εἰς τὰ τυχόν ἐν Ρουμανίᾳ ὑπάρχοντα ὑπεροπτικ πνεύματα, ὅτι ἀπέναντι τῶν Ἑλλήνων ἄλλοις πρέπει νὰ ἔχωσι γνώμης.

Τὸ ὠραῖον ἀτμόπλοιοι εἶναι τεταγμένον νὰ φέρῃ τὴν Ρουμανίαν εἰς ἐμπορικὴν ἐπιμερίαν πρὸς τὴν Αἴγυπτον διὰ τῶν ταχέων αὐτοῦ πλῶν, ἤρξτο δὲ τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐπὶ μεγάλης προσδοκίας τοῦ Ρουμανικοῦ ἐμπορίου. Καὶ διὰ τὸ εἶναι ἡ ἐπιτυχία ἐπὶ μᾶλλον ἀσφαλὲς ἡ Ρουμανία συνῆψε σύμβασιν πρὸς τὴν βορειογερμανικὴν ἐταιρείαν, τὴν μετακομίζουσαν ἐμπορεύματα ἐξ Εὐρώπης εἰς τὸν μέγαν Ὀκεανὸν καὶ τὰνάπαλιν. Ὡστε διὰ τῆς συναρκείας ταύτης εἰσέρχεται ἡ Ρουμανία εἰς μακρὰς ναυτιλιακὰς ἐργασίας.

Ἄλλ' ἤδη κατὰ τὸν πρῶτον πλοῦν, ὅτε ἐφθασε τὸ πλοῖον εἰς τὸ τέμας τῆς γραμμῆς αὐτοῦ, ἥτις εἶναι ἡ Ἀλεξάνδρεια, ἀπολογισμὸς τῶν εἰσπράξεων ἔδειξεν, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐλπίδες ἐκεῖναι εἰσὶ μάταιαι καὶ ἀδύνατοι, ἐφ' ὅσον ἡ Ρουμανικὴ σημαία ἔχει δυσμενὲς τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον. Κωνσταντινούπολις, Σμύρνη, Ἀλεξάνδρεια, ἀφῆκαν τὸ ὠραῖον πλοῖον νὰ πλῆθ' ἄνευ πολλοῦ βάρους τὰς μακρὰς θαλάσσης. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Αἰγυπτιακὴ κυβέρνησις ἡρνήθη, ὡς φαίνεται, νὰ παραδῶται εἰς τὸ πλοῖον τὴν ταχυδρομικὴν ἀλληλογραφίαν, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν προσεγγίζει εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας.

Οὕτω αἱ φρονούντες ἐν Ρουμανίᾳ ὅτι οὐδὲν εἶχον νὰ ζημιωθῶσι παρὰ τῆς Ἑλλάδος, ἔλαθον, ἐλπίζομεν, τὴν ἐναντίαν ἀποδείξιν καὶ σχηματίζουσι κατ' ὀλίγον τὴν ἰδέαν ὅτι οὐ μόνον ζημιούνται, ἀλλὰ οὐδέποτε θὰ δυνηθῶσι νὰ κατορθώσωσι τι ἐμπορικῶς καὶ ναυτικῶς ἐν ταῖς μεγάλας χώραις τῆς Ἀνατολῆς ἐφ' ὅσον ἔχουσι τοὺς Ἑλλήνας ἐχθρούς.

Τὰ πορίσματα λοιπὸν τοῦ Imperatorul Trajan εἶναι σφόδρα ἐκαιοπονητικὰ διὰ τοὺς Ἑλλήνας καὶ καταδεικνύουσιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν πολεμεῖ μόνον δι' ὀπλῶν ἀλλ' εἶνε χώρα ἀκαταβλήτων δυνάμεων τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἔχει τέκνα ἱκανὰ νὰ ἐκασφαλίσωσι εἰς αὐτὴν ἀδικησάντων τὴν ὑπεροχὴν ἐν ταῖς κλειναῖς χώραις τῆς Ἀνατολῆς. Δὲν ὑπάρχει δὲ ἀμφιβολία ὅτι διὰ τῶν πορισμάτων τοῦ Ἱμπερατοροῦ Τραϊανῶ προχωρεῖ πολὺ ἡ ἰδέα ὅτι ἀδίκως προεκλήθη ὑπὸ τῆς Ρου-

μανίας ἡ ρῆσις καὶ ὅτι πρέπει ὡς τὰ χίττα νὰ ἀρθῇ ἡ ἔρις ἢ χωρίζουσιν τὰ δύο ἔθνη.

Καὶ ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ δὲ δὲν λείπουν τὰ ὄργανα τὰ συνηγοροῦντα ὑπὲρ τῆς ἰδέας ταύτης, ὡς ποιεῖ ἡ «Ρουμανικὴ Ἀνεξαρτησία», φύλλοι γαλλόγλωσσον καὶ διὰ τοῦτο προωρισμένον διὰ μεμορφωμένα στρώματα τῆς Ρουμανίας. Πρὸς τὴν ἐφημερίδα ταύτην καὶ ἀνταπόκρισις ἐξ Ἀλεξανδρείας υποδεικνύει σαφῶς πλήρη ἐμπορικὴν ἀποτυχίαν ἐν τῇ Μεσογείᾳ ἄνευ τῆς Ἑλληνικῆς υποστηρίξεως.

ΔΕΡΚΥΛΛΙΔΑΣ

## ΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ὁ κ. Ν. Λεβίδης.

Ἡ ἐκλογή Προέδρου τῆς Ἑλλ. Βουλῆς ἐγένετο τῇ 18ῃ λήξαντος. Ἐξελέγη ὁ υποψήφιος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ν. Λεβίδης λαβὼν 101 ψήφους ἐπὶ 163. Ὁ κ. Κ. Καραπάνος, υποψήφιος τοῦ Ραλλικοῦ κόμματος, ἔλαβε 33. Ὁ κ. Κ. Μαυρομιχάλης, ἀρχηγὸς τοῦ ὑπ' αὐτὸν κόμματος, ἔλαβεν 20. Αἱ λοιπαὶ ἦσαν λευκαί.

Νέον ἐθνικὸν δάνειον.

Ἡ Ἑλλήν. Κυβέρνησις εἰσήγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ συνάψεως δανείου 20,000,000 φράγκων χρυσῶν μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς. Τὸ δάνειον θὰ εἶνε διηρημένον εἰς 200,000 ὁμολογίας, ἐκάστη τῶν ὁποίων θὰ εἶνε πρὸς 4 ἀγγλικὰς λίρας. Θὰ χρησιμοποιηθῇ δὲ πιθανώτατα πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ στρατοῦ.

Ἡ «Ναυκρατοῦσα».

Τὸ 4ον ἑλληνικὸν ἀντιτορμητικὸν καθελκύσθη ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς τὰ ναυπηγεῖα Γιάρρω ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ. Τὸ ἀντιτορμητικὸν ὠνομάσθη «Ναυκρατοῦσα» ἐν μέσῳ τῶν χειροκροτημάτων καὶ ζητωκραυγῶν τῶν παρισταμένων ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ναυτικοῦ.

Ι. Πισμαζόγλου.

Τὴν πρωτὰν τῆς 25ῃς λήξαντος ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις ὁ Ἰωάννης Πισμαζόγλου, ὁ διάσημος τραπεζίτης καὶ διευθυντὴς τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν. Ἡ κηδεὶα τοῦ ἐτελέσθη πάνδημος καὶ ἐπιβλητικωτάτη.

Ἐπίσημοι δηλώσεις περὶ Μακεδονίας.

Ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων ἐγένετο ἐκ νέου λόγος περὶ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ καταστάσεως καὶ τῆς δράσεως τῶν Ἑλληνομακεδονικῶν σωμάτων. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀπαντῶν ἐσπευσεν νὰ δηλώσῃ ὅτι τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἡ στάσις ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶνε ἀμειπτος, καὶ ὅτι οὐδεμίαν ὑπέχει εὐθύνην διὰ τὴν συγκρότησιν καὶ ἐνέργειαν τῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων.

Ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Πάπας.

Καθὼς ἡμειπιστήμως ἀνακοινούται ἐκ μέρους τοῦ Βατικανοῦ, δὲν εἶνε ἀκριβὲς τὸ γραφέν εἰς τινὰς Ἰταλικὰς ἐφημερίδας ὅτι ὁ Πάπας ἐδέχθη τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων καθήμενος. Τούναντίον, ἡ Αὐτοῦ Ἀγιότης προὑπῆντητε τὸν Βασιλέα εἰς τὴν θύραν τῆς αἵθουσας καὶ κατόπιν πάλιν προέπεμψεν Αὐτὸν καὶ τὴν Μ. Δούκισσαν Μαρίαν μέχρι τῆς θύρας.

Ὁ Γάλλος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

Σπουδαιοτάτας ἀποφάσεις ἔλαβεν ἡ ἐν Παρισίοις «Ἐνωσις πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων τοῦ Ἑλληνισμοῦ». Ἐν τελευταίᾳ συνεδρίᾳ, ἐν ἣ παρίσταντο τὰ πλείστα τῶν μελῶν, ὁ Πρόεδρος αὐτῆς κ. Ὠμόλ ἐξέθεσε τὰ τῆς ἐπισκέψεως του παρὰ τῷ Ὑπουργῷ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας κ. Πισσῶν, ὃν εὗρεν ἐμφερόμενον ὑπὸ ἀρίστων αἰσθημάτων πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ πρόθυμον νὰ ἐργασθῇ ὑπὲρ ὅλων τῶν δικαίων ὑποθέσεων τῆς, καὶ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμανίας πρόθυμον νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δεῖ.

Ἡ Ἐνωσις ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ διαλέξεις ὑπὲρ τῶν δικαίων τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ταῦτας διαλέξεις θὰ κάμωσιν ὁ κ. Ὠμόλ, οἱ ἀκαδημεικοὶ κ. κ. Οὐσσαί, Φουζέρ, καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων.

## ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

## ΕΚΛΟΓΗ ΝΕΩΝ ΜΟΥΧΤΑΡΩΝ

Ἡ ἐκλογή τῶν νέων Μουχτάρηδων, οἱ ὅποιοι ἀπὸ τοῦ προσηγοῦς Ἀπριλίου θ' ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντα ἐπὶ δύο ἔτη, θὰ γίνῃ κατὰ τὸν νόμον, ὡς ἐγράφεμεν, τὴν 17)30 ἀρξαμένου μηνός.

Ἐν Λευκωσίᾳ θὰ ἐκλεγῶσι 24 μουχτάρηδες, πρόεδροι δὲ τῆς ἐκλογῆς ὠρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ οἱ ἐξῆς ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως:—

Φανερωμένη, Μ. Κιζλήμ ἐφ. Τριπιώτης, Α. Χουσιῆ ἐφ. μουζιῆς. Ἀγ. Σάββας, Δ. Χαπάξ, εἰσπράκτωρ. Ἀγ. Ἰωάννης, Χίλμῆ ἐφ. Τυχτακαλῆς, Α. Πετρίδης, γραμματεὺς προσόδων. Ἀγ. Ἀντώνιος, Μ. Σιακήρ ἐφ. Ἀγ. Κάσσιανος, Β. Βασιλειάδης. Χυσαληνιώτισσα, Σιερχέτ μπέης. Ἀγ. Λουκάς, Κ. Λοιζίδης. Ἐμερχέ, Ἰ. Νικολόπουλος. Γενὴ Τζαμί, Χατζημιχάλης Κωνσταντινίδης. Τοπχανές, Χρ. Φυλακτοῦ. Νιπετχανέ, Π. Πέρπερης. Ἀραπαχμέτης, Ἰ. Ευθυριάδης. Τχπακχανέ, Ἰ. Θεοχαρίδης, ναζίρης.

Εἰς τὰς λοιπὰς ἐνέκ συνοικίας πρόεδροι τῆς ἐκλογῆς θὰ εἶνε οἱ ἤδη μουχτάραι.

## ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΣΤΕΜΜΑΤΟΣ

Τὴν πρωίαν τῆς Πέμπτης, καὶ ἐν ᾧ τὸ Δικαστήριον συνεδρίαζεν ἐπὶ τῶν βουλευτικῶν ἐνστάσεων, ὁ Δικηγόρος τοῦ Στέμματος κ. W. Rees Davies, ἔλαβε τηλεγράφημα δι' οὗ τῷ ἀνηγγέλλετο ὅτι προδιδασμὸς αὐτοῦ εἰς Δ. τοῦ Στέμματος ἐν Χόγγ—Κόγγ (Κίνα) μετ' ἐτήσιον μισθὸν 1500 λιρῶν. Ἐκ Κύπρου ἀναχωρεῖ κατὰ Φεβρουάριον, κατεῖχε δὲ τὴν θέσιν ταύτην ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ 1902.

## ΘΑΝΑΤΟΣ ΠΡΩΗΝ ΑΡΧΙΛΟΓΙΣΤΟΥ

Τὸ παρελθὸν Σάββατον ἠγγέλθη τηλεγραφικῶς ἐκ Κευλάνης ὁ θάνατος ἐκ περιτυρλίτιδος τοῦ Σερ Ἀλεξάνδρου Μάρρεν Ἀσμιουρ, ὅστις διετέλεσεν εἰς Κύπρον Ἀρχιλογιστὴς ἀπὸ τοῦ 1895 μέχρι τοῦ 1900, ὅτε προδιδάσθη εἰς Ἀρχιγραμματέα Κευλάνης.

Ὁ ἀποθανὼν εἶνε γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ τῆς Κυρίας Τάυζερ, Ἀρχιδικαστοῦ Κύπρου, ἣτις καὶ ἔλαβε τὴν λυπηρὰν εἰδησιν. Πέρυσιν ὁ μακαρίτης εἶχε τιμηθῇ μετ' ἐπὶ παράσημον τοῦ τάγματός τῶν Ἀγ. Μιχαὴλ καὶ Ἀγ. Γεωργίου.

## Ἡ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Εἰς τὴν Ἀμμόχωστον ὁ κ. Οὐίλκοξ ἐσχημάτισε μικρὸν κήπον, ἔσθθεν τῶν νέων πυλῶν πλησίον τῆς προκυμαίας. Παρὰ τὸν κήπον κτίζει καφενεῖον.

Παρατηρεῖται αὐξήσις τῆς κινήσεως εἰς τὸν λιμένα, καὶ τὸ ἐξ Αἰγύπτου ἀτμόπλοιοι καθ' ἑβδομάδα φέρει καὶ παραλαμβάνει ἐμπορεύματα.

## Γεωργικὴ Τράπεζα.

Ἡ Γ. Τράπεζα ἔδωκεν ἕως τώρα δάνεια περὶ τὰς 10,000 λίρας, ὑπάρχουν δὲ πολλαὶ αἰτήσεις. Δίδει δὲ δάνεια καὶ ἐπὶ ὑποθήκη οἰκιῶν, ἀλλὰ μόνον ἐν Βαρσείᾳ καὶ Ἀμμοχώστῃ. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐλήφθη ἵνα βοηθήσουν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πόλεων αὐτῶν.

## ΤΟ ΕΛΑΦΟΣ ΤΗΣ ΜΕΣΑΟΡΙΑΣ

Οἱ ἐργάται τοῦ σιδηροδρόμου.

Ἐνεκα τῆς μεγάλης μαλακότητος τοῦ χώματος καὶ τῆς ἀστασίας αὐτοῦ ἀπὸ Πρακτείου μέχρι Ἐγκωμης, ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ εἶνε ὀλιγώτερον στερεὰ ἐκείκαὶ οἱ κατὰ κῆθετον κλωνισμοὶ μέσῳ εἰς τὰ βράχια εἶνε πολὺ αἰσθητοί. Κίνδυνος,

ἐννοεῖται, δὲν ὑπάρχει. Μεγάλῃ ποσότης σχύρων ἀπαιτεῖται πρὸς στερέωσιν, καὶ καταγίνονται εἰς τοῦτο.

Διὰ τοὺς διαρκεῖς ἐργάτας ἐπιδιορθωτὰς τῆς γραμμῆς ἐκτίσθησαν μικροὶ οἰκίσκοι κατὰ μῆκος αὐτῆς. Ἐπίσης ἐδόθη εἰς τοὺς ἐργάτας τοῦτους ἀναμνηστικὸν ἐπανωφόριον, διὰ τὴν πληρωμὴν δὲ τούτων ὡς καὶ τῶν οἰκίσκων κρατεῖται καθ' ἑβδομάδα ποσὸν τι ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν.

## Ο ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τὸ Γραφεῖον τοῦ Σιδηροδρόμου μᾶς πληροφορεῖ ὅτι θέτει εἰς χρῆσιν τοῦ κοινοῦ τὴν καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ τηλεγραφικῆς γραμμῆς. Ἡ τιμὴ διὰ μὲν τὰς πρώτας 12 λέξεις ὠρίσθη εἰς ἓν σελλίνι, ἐκάστη δὲ λέξις περιπλέον τῶν 12 θὰ πληρῶνῃ ἐν γρέτιον. Ἡ γραμμὴ δέχεται τηλεγραφήματα καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ἅτινα θὰ μεταδιβάσκωνται διὰ τοῦ ἀγγλικοῦ τηλεγράφου μετ' τὴν συνήθη τιμὴν. Τὰ τηλεγραφήματα εἶνε παρὰδοτέα εἰς τοὺς διαφόρους σταθμοὺς τῆς γραμμῆς. Τὸ μέτρον εἶνε προοδευτικώτατον.

## Εἰς ΚΥΠΡΙΟΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ

Ἀπὸ τίνος εὐρίσκεται εἰς τὴν νῆσον, ἐπισκερθεὶς καὶ τὴν Λευκωσίαν, ὁ κ. Σπυρίδων Ἡλ. Μακρομάλλης, Κύπριος πρὸ πολλοῦ ἀποκατεστημένος εἰς Ἀθήνας, ἀναλαμβάνων δὲ ἐργολαβικῶς τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων δημοσίων ἔργων. Θέλει ἤδη ν' ἀποκατασταθῇ ἐνταῦθα, καὶ θὰ προτείνῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐργολαβικὴν ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων, ἰδίως ὁδῶν. Ὑπόσχεται δὲ ἐργασίαν καὶ οἰκονομικωτέραν καὶ στερεωτέραν. Νομίζομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπὸ σοβαρὰν ἐποψίν τὰς προτάσεις ταύτας, μάλιστα μετ' τὴν αἰωνίαν μέχρι τοῦδε ἀποτυχίαν περὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ὁδῶν.

## Ἡ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἐπεκράτησε καιρὸς εὐδίας ἀλλὰ ψυχρός. Τὸ ἐσπέρας τῆς Τετάρτης ἔπνεε βορειοδυτικὸς ἀνεμὸς σπανίως σφοδρότητος. Ἀπὸ τῆς πρωίας τοῦ σήμερον Σαββάτου ὁ καιρὸς μετεβλήθη εἰς βορρην μετριασθέντος υγχοῦς τοῦ ψύχους. Τὸ θερμόμετρον δεικνύει 16.

## ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Τὸ Γραφεῖον τῆς Παιδείας ἀνεκοίνωσεν, ὅτι ὁ Δικηγόρος τοῦ Στέμματος ἀπεράνθη ὑπὲρ τῆς πληρωμῆς τῶν διδασκάλων τῶν Δημοτικῶν Σχολείων Λευκωσίας, ἐκ τῶν σχολικῶν δικαιωμάτων. Ὁ Ἐπόπτης τῆς Παιδείας ἀνεμένετο ἐκ Λάρνακος εἰς Λευκωσίαν τὸ ἐσπέρας τοῦ σήμερον Σαββάτου, ἀρῶν δὲ λάβῃ καὶ ἐγγράφως τὴν γνώμην τοῦ Δικηγόρου τοῦ Στέμματος, θὰ ὑπογράψῃ τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα. Ὡς γνωστὸν, οὐδὲ τὰ περυσινὰ σχολικὰ δικαιώματα εἰσεπράχθησαν, ἔνεκα τῆς ἐκκρεμότητος τῆς δίκης περὶ τοῦ κύρους τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνῶ ἡ ἐπιχορήγησις τῆς Κυβερνήσεως εἶχε δοθῇ.

## ΤΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Ἐξεδόθη ἐσχάτως τεύχος ὑπὸ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐταιρείας Λόυδ, εἰς τὸ ὅποιον περιέχεται καὶ κατάλογος τοῦ στόλου τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ ἔτος 1906. Εἰς τὸν κατάλογον σημειοῦνται καὶ τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἐταιρείας Λεμεσοῦ, ἡ μὲν «Κύπρος» μετὰ τῶν ἄνω τῶν 1400 τόνων ἀτμοπλοίων, ἡ δὲ «Λευκωσία» μετὰ τῶν σκαφῶν ἄνω τῶν 1000 τόνων.

## ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ

—Ἡ Ἀπὸ τοῦ Ἡεροποιοῦ τοῦ Ἡεροποιοῦ Μαχαίρᾳ ἀφίκετο ἐκ τῆς Μονῆς καὶ διαμένει εἰς τὸ ἐν Λευκωσίᾳ Μετόχιον.  
—Τὰ ἐξ Ἀθηνῶν θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχές.

# Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤ. ΕΚΛΟΓΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ-ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ

ΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΠΟΤΕ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ἡ δίκη τῶν ἐνστάσεων κατὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Λευκωσίας—Κυρηνείας ἤρχισεν ἐν Λευκωσίᾳ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἐφετείου τὴν 10ην π. μ. τῆς Δευτέρας 27)10 Δεκεμβρίου ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιδικαστοῦ τῆς Νήσου κ. Κ. Τάυζερ.

Ἐκ μέρους τῶν αἰτούντων τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς εἶνε παρόντες ὁ Δικηγόρος τοῦ Στέμματος κ. Davies καὶ οἱ κ. κ. Ἀρτέμης, Ν. Πασχάλης καὶ Χρυσάφνης. Ἐκ μέρους τῶν ἐναγομένων εἶνε οἱ κ. κ. Θεοδότου, Κυριακίδης, Σεβέρης.

Ὁ Δ. τοῦ Στέμματος κάμνει βραχείαν εἰσήγησιν, εἰς ἣν ἀπαντᾷ ὁ κ. Θεοδότου. Τὸ ἀκροατήριον ἀποτελεῖται ἀπὸ ὄσους ἠμποροῦσαν νὰ χάσουν ὀλίγας ὥρας.

Καλεῖται πρῶτος ὁ κ. Cade, διοικητὴς Λευκωσίας, ὅστις ἐξεταζόμενος καταθέτει τὰς διαφόρους ἐπισήμους πληροφορίας περὶ τῶν ἐκλογῶν, ὅτι εἰ ὑποψήφιοι εἶχον ἀντιπροσώπους εἰς τὰς κάλπας παντοῦ, καὶ παρουσιάζει τὰ ἔγγραφα ἐν οἷς οὗτοι δηλοῦνται. Ἀντεξεταζόμενος λέγει ὅτι οἱ ὑποψήφιοι δὲν διώρισαν ἐκλογικούς πράκτορας, ὑποπράκτορας καὶ γραμματεῖς ἄλλους ἀπὸ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὰ προσαχθέντα ἔγγραφα.

Κατόπιν ἐκλήθη ὁ Νικόλαος Ἰωάννου ἐκ Λαζανιάς, κεραμιδᾶς, ὅστις καταθέτει ὅτι κατὰ τὴν πανήγυριν τοῦ Ἀγ. Ἡρακλείδου ὁ κ. Θ. Θεοδότου τῷ ἔδωκε μίαν λίραν διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὑπὲρ τῶν Κιτιακῶν. Ἀντεξετάζεται διὰ μακρῶν ὑπὸ τοῦ κ. Θεοδότου. Ὁ Ἀρχιδικαστὴς δὲ τῷ παρετήρησεν ὅτι ἀντιφάσκει εἰς πολλὰς λεπτομερείας καὶ ὅτι εἰς πολλὰς περιστάσεις ἀπαντᾷ ἀδὲν ἠξέωρον, καὶ τῷ ἐφίστα τὴν προσοχήν. Ἡ ἀντεξέτασις τοῦ ἐξηκολούθησε τὸ ἀπογευμα. Τὴν ἐπαύριον ΤΡΙΤΗΝ ἐπανεξετάσθη ὑπὸ τοῦ κ. Χρυσάφνη καὶ κατόπιν ἐξετάσθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

Κατόπιν ἐκλήθη ὁ Σάββας Μιχαήλ, ἀμπελουργός, ἐκ Λαζανιάς, διὰ τὴν αὐτὴν περίπτωσιν. Κατόπιν ὁ Χατζηχριστοφῆς Χατζηδασίλη ἐκ Περιστερώνας, καὶ κατόπιν ἡ Μαρία Μαρτίσα, σύζυγός του.

Κατόπιν ὁ Χατζηκυριάκος Νικολαΐδης ἐκ Κυρηνείας, διὰ κατηγορίαν δωροδοκίας εἰς Κάρμι.

Τὴν ἐπαύριον ΤΕΤΑΡΤΗΝ ἀντεξετάζεται ὁ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ κ. Σεβέρη, ἐπανεξετάζεται ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Πασχάλη, καὶ ἐξετάζεται διὰ μακρῶν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

Κατόπιν οἱ ἀπὸ Ἀργάκι Θεοφάνης Χαράλαμπος, γεωργός, ἐξετασθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Ἀρτέμη, καὶ ὁ Παῦλος Χατζητζένιου. Ὁ Κυριάκος Χαράλαμπος ἀπὸ Σύσκληπον, καὶ οἱ ἐξ Ἀγ. Ἀμβροσίου Κυριάκος Χατζησάββα, Εὐθύμιος Κυριακοῦ, πρᾶγματευτής, διὰ κατηγορίαν δωροδοκίας, καὶ Σάββας Ἀγχιθαγγέλου, γεωργός.

Τὴν ΠΕΜΠΤΗΝ οἱ ἐξ Ὀρκας Χαράλαμπος Δαμασκηνοῦ, καφετζῆς, Σάββας Ἰορδάνη, καὶ Σολομός Ἰορδάνη. Καὶ οἱ ἐξ Ἀσωμάτου (Μαρωνῖται) Σολομός Χαννῆ καὶ Ἰωσήφ Ἀντώνη Βιολάρη, γεωργοί. Ὁ Κωστής Ἀθραάμη, γεωργός ἐκ Κάτω Ζώδιας, βιαίως προσαχθεὶς, ὁ Ἐπιφάνιος Τομάσου, γεωργός ἀπὸ Ἀσώματον, διὰ κατηγορίαν δωροδοκίας δύο σελ. Οὗτος ἀντεξεταζόμενος ὑπὸ τοῦ κ. Θεοδότου λέγει: Μᾶς εἶπες, ὅτι ἂν πρόκηται νὰ μᾶς ψηφίσετε μὲ χρήματα, δὲν θέλω νὰ μᾶς ψηφίσετε.

Τὴν ἑξῆς ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ ὅλοι οἱ μάρτυρες ἦσαν ἐξ Ἀτωμάτου (Μαρωνῖται) διὰ κατηγορίαν γενικῆς δωροδοκίας.

Τὸ πρῶν ὁ Χαννῆς Τομάζου, γεωργός, ἐξετασθεὶς λέγει: Ἐψήφισα εἰς Μόρφου. Πρὶν ὑπάγω ἦλθεν ὁ Ἀντώνης Χ. Χατζηλιάτσου, μου ἐφώνασε καὶ μου εἶπεν, ἔλα μαζί μου νὰ ψηφίσῃς. Δὲν πηγαίνω. Νὰ πληρώσω τὸ μεροκάματόν σου. Δὲν πηγαίνω. Ἄνοιξε σιὸρ τὴν φουχτά σου, φοῶσαι; Καὶ μου ἔδωκε 2 σελ. μονά. Θέλω 4 ἢ πᾶρτα καὶ αὐτά. Καὶ τὰ ἐπῆρε. Παρὼν ἦτο καὶ ὁ ἀδελφός μου Ἐπιφάνης.

Ἀντεξεταζόμενος λέγει, ὅτι τίποτε ἄλλο δὲν συνέβη. Ἐρωτώμενος ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου λέγει, ὅτι ὅλοι οἱ χωριανοὶ μου ἐζήτησαν χρήματα πρὶν ὑπάγουν νὰ ψηφίσουν.

Κατόπιν ὁ Ἀνδρέας Μακρῆ, γεωργός καὶ καφετζῆς, λέγει:

Ὁ Θεοφ. Θεοδότου στὰς 8 Ὀκτωβρίου εἰς τὸ κληρονομήν μου ὤμειλυσεν. Εἶπεν ὅτι εἰς τοὺς ὁρεῖτας ἐχρησθήσαν καὶ δεκατρεῖς, ἐλπίζω δὲ καὶ εἰς σᾶς νὰ χαρισθῶν, διότι ἐψήσα τὸ πῶλιν καὶ ἐμείνεν ἡ τηγάνισις. Μᾶς εἶπε νὰ ψηφίσωμεν μαζί -ου. Ὁ Ἀντώνης Χατζηλιάτσου ἔπασχε διὰ τὸ Κιτ ἀκὸν κόμμα, καὶ ἐλῆγεν, ἐπειδὴ ὁ Θεοφάνης καὶ ὁ Κιτίου εἶνε καλοὶ ἄνθρωποι καὶ ἐκτὸν καλὰ, πρέπει νὰ τοὺς ψηφίσωμεν. Ἐρωτώμενος παρὰ τοῦ Δικαστηρίου ἀπαντᾷ: Ἦκουσα νὰ λέγουν, ὅτι ὁ Ἀντώνης καὶ ὁ Βρασίμης ἐπῆραν καθέναν 5 λίρας ἀπὸ τὸν Κυριακίδην.

Ὁ Ἰωσήφ Ἀνδρέα Μακρῆ ἀντεξεταζόμενος λέγει, ὅτι εἰς τὸ χωρίον ὑπάρχουν δύο κόμματα, τὸ ἓνα τοῦ Βρασίμη καὶ τὸ ἄλλο τοῦ Ἀντώνη Χατζηλιάτσου. Ἐγὼ δὲν ἀνήκω εἰς κανένα, ἀλλ' εἰς τὸ κόμμα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Μιχαήλ Χατζηανδρέα, γεωργός. Μετὰ τὴν ὀμιλίαν τοῦ Θεοδότου τοῦ εἶπα, δὲν πηγαίνουν αὐτοὶ νὰ ψηφίσουν χωρὶς παράδες. Ὁ Θ. ἀπήντησεν, ἂν πρόκηται νὰ δώσωμεν δύο σελ. εἰς καθέναν δὲν μᾶς φθάνει ἡ τάπητ μας. καὶ ὁ Νόμος δὲν τὸ ἐπιτρέπει. Διὰ τὸ δάνειον ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν περὶ τοῦ νεροῦ τοῦ χωριοῦ ὁ Θ. εἶπεν: εἰμαι μέλος τῆς Ἐπ. τοῦ Δαν. Ταμείου καὶ ἂν ἠμπορέσω θὰ σᾶς τὸ κατεβάσω ἀπὸ 5% εἰς 3%.

Ἀντεξεταζόμενος ὑπὸ τοῦ κ. Θεοδότου ἀπαντᾷ: Εἶπες ὅτι ἂν πρόκηται μὲ παράδες δὲν θέλωμεν νὰ μᾶς ψηφίσετε.

Μ. Μ. ὁ Λιασῆς Βρασίμης εἰς τὸν ὁποῖον ὑπεσχέθησαν νὰ τοῦ δώσουν καὶ δὲν ἐπῆρε.

Κατόπιν ὁ Βρασίμης Χατζηχαννῆ, γεωργός καὶ μικροέμπορος. Καταθέτει ὅτι στὰς 5 Ὀκτ. ἐν Λευκωσίᾳ εἰς τὸ γυναικοπάζαρον μὲ εὐρεν ὁ διδάσκαλος Τουφεζῆς καὶ μου εἶπε πᾶμεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ἀχιλλέα Κυριακίδη καὶ σὲ θέλει. Ἐκεῖ ἦν τὸν Ἀντώνη Χατζηλιάτσου καὶ τὸν γραμματικὸν τοῦ Κυριακίδη. Ὁ Κυρ. ἔδωσεν εἰς ἐμένα καὶ εἰς τὸν Χατζηλιάτσου ἀπὸ 5 λίρας, καὶ μᾶς ἔκαμεν ἔγγραφον λέγον ὅτι μᾶς τὰ δίδει δι' ἐξόδα τῆς ἐκλογῆς τῆς Κιτιακῆς μερίδος. Ὁ Κυρ. ἐκράτησε τὸ ἔγγραφον, ὅπερ ὑπέγραψα ἐγὼ καὶ ὁ Ἀντώνης.

Ἀντεξεταζόμενος λέγει: Ἡ ψηφοφορία ἐφέτος κατὰ πρώτην φορὰν ἦτο μυστική. Ὁ Κυρ. μᾶς εἶπε νὰ πληρώσωμεν τὰ μεροκάματα τῶν ψηφοφόρων, καὶ 8 ἡμέρας μετὰ τὰς ἐκλογὰς νὰ τοῦ φέρωμεν λογαριασμὸν τῶν ἐξόδων. Δὲν μᾶς εἶπε νὰ ἐπιστρέψωμεν τὸ ὑπόλοιπον, οὔτε διατὶ ἤθελε τὸν λογαριασμὸν. Εἶπεν, ἐκείνους ποῦ δὲν ἔχουν ζῶα νὰ τοὺς εὐρωμεν. Δὲν τοὺς ἔδωσα ζῶα, ἀλλ' ἀπὸ δύο σελ. καὶ τοὺς εἶπα νὰ ψηφίσουν ὅπου θέλουν. Ἐνῶ ἐπηγαίναμεν εἰς τοῦ Μόρφου διὰ νὰ ψηφίσωμεν ἐνῆργησα ὑπὲρ τῶν Κυρην. Εἰς τὸ χωρίον μου δὲν ἐνῆργησα ὑπὲρ τοῦ Πασχάλη, ἐδίδα μόνον παράδες καὶ ἔλεγα ὕστερα σᾶς λέγω ποῦ νὰ ψηφίσετε. Ὅταν τοὺς ἐδίδα τὰ χρήματα εἶχα σκοπὸν νὰ τοὺς πῶ νὰ ψηφίσουν μὲ τὸν Πασχάλην. Αἱ 5 λίραι τοῦ Κυρ. στέκουν. Δὲν τὰς ἐπέστρεψα. Δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ τὰς ἐπιστρέψω (γέλωτες.) Δὲν ἔλαβα χρήματα ἀπὸ τὸν Πασχάλην ἢ τὸν Σιακαλλῆν. Ἐλαβα 2 λίρας ἀπὸ τὸν Χαρίλαον Ἰωαννίδην. Δὲν εἶπα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Κυρ. ὅτι ἔλαβα 5 λίρας ἀπὸ Μ. Σιακαλλῆν.

Ἐρωτώμενος ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου λέγει: Ὁ Μ. Σιακαλλῆς μᾶς ἔκαμεν ἔγγραφον ἂν ψηφίσωμεν ὑπὲρ τῶν Κυρηνειακῶν νὰ μᾶς ὑπερασπίσῃ ὡρεᾶ, μίαν οἰκὴν μὲ τὴν Κυβέρνησιν περὶ δάσους.

Εἰς ἐρωτήσεσι τοῦ κ. Θεοδότου ἀπαντᾷ: Ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Καρπασίας μετὰ τὸ ἔγγραφον ἐκείνο μόνον τοὺς ἠθέλησαν νὰ ψηφίσουν Πασχάλην, Σιακαλλῆν, Λιασίδη. Ἐγὼ καὶ ὁ Πεππῆς Ἰωσήφιδης ἐπήγαμεν εἰς Κορμακίτην σταλμένοι ὑπὸ τοῦ Πασχάλη. Ἐκεῖ ἔδωσαμεν 10 λίρας εἰς τὸν Παπᾶ Λορέντζον. Τὰς 5 ἔδωσα ἐγὼ καὶ ἐχρέωσα τὸν Πεππῆν. Ἐνεργούσαμεν διὰ τοὺς Κυρηνειακοὺς. Μετὰ τὰς ἐκλογὰς εἰργάσθημεν μὲ τὸν Μ. Σιακαλλῆν καὶ Ν. Πασχάλην διὰ νὰ εὐρωμεν μάρτυρας περὶ τοῦ ὅτι ἐπληρώθησαν διὰ νὰ ψηφίσουν.

Ἐπανεξεταζόμενος λέγει: Εἰς τὴν περασμένην ἐκλογὴν εἰργάσθημεν ὑπὲρ τῶν Κιτιακῶν. Ὁ Κυριακίδης δὲν μου ἐζήτησε λογαριασμὸν. Εἶπαμεν εἰς τὸν Πασχάλην ὅτι ἔδωσαμεν 10 λίρας εἰς τὸν Παπᾶ Λορέντζον. Ὁ Πασχάλης ἐθύμωσε καὶ μου εἶπε, κάμνετε καλὰ νὰ πάρτετε πίσω τὰ χρήματά σας. Ὁ Πεππῆς εἶχεν ἤδη λάβῃ πίσω τὰ χρήματά. Δὲν ἔχω ψῆφον.

## ΔΙΑΚΟΙΠΗ

Τὴν 5ην μ. μ. τῆς Παρασκευῆς ἡ διαδικασία διεκόπη διὰ νὰ συνεχισθῇ τὴν πρωτὴν τῆς αὐρίου Δευτέρας. Ἐνεκα τῆς δίκης οὗτῃς ἀνεβλήθησαν ἐπ' ἀόριστον πᾶσαι αἱ ὑποθέσεις τοῦ Ἐπαρχ. Δικαστηρίου.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «ἡ Λευκωσία» Ε. Κ. Πετρίδου καὶ Σίας